

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Paaske-Lilien

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Paaske-Lilien", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker:
https://tekster.kb.dk/text/gv-1817_306_12-com-shoot-idm58.pdf (tilgået 17. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

vil (gl. præsens 2. person singularis).

er (gl. præsens 2. person singularis).

ved (gl. præsens 2. person singularis).

dvs. København.

er (gl. præsens 2. person singularis).

sigter til, at påskelilje benyttes som øgenavn på en evigt forelsket kormager i 1. akt, 1. scene af Holbergs *Hexerie eller Blind Allarm* (1731); i Grundtvigs samtid blev det tillige brugt som øgenavn for Jens Baggesen.

kaldes, betegnes.

ved (gl. præsens 2. person singularis).

(de) må gøre sig døve (optativ).

lev (imperativ pluralis).

stand, dvs. stå (imperativ pluralis).

følg (imperativ pluralis).

spot (imperativ pluralis).

jord.

betegner.

blomsterbed, sted for blomster.

vrøvl, uden værdi eller indhold.

det fortælles, det står skrevet.

liglagen, ligklæde.

dvs. vokset, her: det døde legeme; billedligt om noget blødt og formbart.

flyver omkring; fantaserer.

er (gl. præsens 2. person singularis).

dvs. spe, hån.

herskerstav, scepter.

også.

ypperlig, skøn.

marmorgulv.

helvedes.

tappert; frimodigt.

dvs. arildsskjold, ældgamle skjold.

helt sikkert, bestemt.

også.

i stærk ængstelig spænding; i stor fare.

stikke af.

italiensk vin (berømt i oldtiden).

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

lys på himlen; lynild.

netop, ja.

til en stor, truende ulykke.

påfaldende, besynderligt.

tilstødt, hændt.

underfuldt; forunderligt.

før.

sådan.

dvs. flyede, flygtede.

kogleri, trolddom.

bide.

ordsprog, jf. Mau 1879, nr. 5.605, og Grundtvig 1845, nr. 1.586.

troldmand; taskenspiller, tryllekunstner.

endnu.

troldmand; taskenspiller, tryllekunstner.

synssvækkelsen, blindheden; øjensygdom med vekslende grader af blindhed.

her: puste, ånde.

troldmanden; taskenspilleren, tryllekunstneren.

har for vane at være.

troldmanden; taskenspilleren, tryllekunstneren.

overmand, herre.

således.

troldmanden; taskenspilleren, tryllekunstneren.

pralede med.

alt imens, samtidig med at.

allerede.

hidkaldte.

troldmanden; taskenspilleren, tryllekunstneren.

spist.

endnu.

alt muligt.

langsomt.

endnu.

sådan.

dronningetrone. Rom er på latin femininum (Roma), og byen blev senest fra kejsertiden kaldt Verdens Dronning, lat., 'regina mundi'.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

(billedligt om) Romerriget; de romerske legioners felttegn.

stor løgn; løgn opfundet af jøder.

udtænkt, opdigtet.

her: korsfæstet (ordspil).

rygtet; beretningen.

dvs. Lazarus.

helt sikkert, bestemt.

spise.

fattigfolk.

fuldt ud.

dagdrivere.

ind i mellem.

endnu.

bære frugt, dvs. mærkes.

skadede sig selv ved at blæse.

også.

helt sikkert, bestemt.

overmand.

omslag, dvs. svøbt i liglagen.

gør patten dig svimmel endnu.

kvalme; ængstelse.

helt.

have fællesskab med; regne sig i niveau med.

selvom; om end.

endnu; endog.

sigter til medlemmerne af den romerske patricierslægt Fabius. Slægten regnes blandt de fem større familier, som dominerede romersk politik indtil 100-tallet f.Kr.

endog, selv.

således.

betro, overgive.

dvs. befalede (gl. præteritum); betroede, overgav.

beretningen.

jf. ordsproget: 'syn går for sagn', se Mau 1879, nr. 9.911, og Grundtvig 1845, nr. 2.630.

sigter til Judas Iskariot.

på en sådan måde.

rigtig.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

endnu.

garanti.

må le (optativ).

dvs. kigger.

uærlige handlinger, kneb.

endnu.

således.

misforståelse.

give de gamle slyngler en alvorlig irettesættelse.

gribe fat i, få fat på; prygle.

så længe det skal være.

eller.

voldsomt; utilsløret.

også.

med sikkerhed.

foran.

bemærkelsesværdig; ejendommelig.

hvis.

øst.

dvs. nordlys.

syd.

variant af ordsprog, jf. Mau 1879, nr. 8.437, og Grundtvig 1845, nr. 2.248.

religiøs hykler; bedrager.

Herrens engel, jf. Matt 28,2-3.

allerede.

vær barmhjertig.

Herrens engel, jf. Matt 28,2-3.

bæv (imperativ pluralis).

grib (imperativ pluralis).

stå (imperativ pluralis).

styrt (imperativ pluralis).

dvs. flækket.

sigter til Kristus (jf. Åb 5,5).

ton, giv lyd (imperativ pluralis).

sjung, syng (imperativ pluralis).

sigter til Kristus (jf. Åb 5,5).

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

vågn (imperativ pluralis).

jerer.

spræng (imperativ pluralis).

skal gennemgløde (optativ).

revn (imperativ pluralis).

lov, lovpris (imperativ pluralis).

vidn (imperativ pluralis); (I er) vidner (substantiv i pluralis).

tro (imperativ pluralis).

tronstolen.

sigter til Kristus (jf. ApG 8,32 og 1 Pet 1,19-20).

skal smelte (optativ).

skal leve (optativ).

lovpriser.

er (gl. præsens 2. person singularis).

bekræftet.

flygt (imperativ pluralis).

gem (imperativ pluralis).

skal dæmpe (optativ).

gå (imperativ pluralis).

forkynd (imperativ pluralis).

tør (imperativ pluralis).

med sikkerhed.

dvs. grant, tydeligt.

frimodig; tapper.

herlig.

puste; drage ånde.

også.

skal høre (optativ).

er (gl. præsens 2. person singularis).

forfædres.

herligt, lykkeligt år; sigter til fejringen i 1817 af 300-året for begyndelsen til den lutherske reformation; hentyder desuden til det eskatologiske liv i de himmelske boliger.

belyst, afklaret; herliggjort.

blandt overklassen, eliten.

nuvel.

blomsten forglemmigej; (poetisk om) kære minder eller noget, der bærer præg af beskedenhed. Grundtvig gør desuden ordet til et symbol på kærligheden til den danske fædrelandshistorie.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

også.

forfædrene.

Anvendt litteratur

- Grundtvig, N.F.S. (1845) *Danske Ordsprog og Mundheld, samlede og ordnede af Nik. Fred. Sev. Grundtvig*. København
- Holberg, Ludvig (2016) *Hexerie eller Blind Allarm* [1731], udg. Karen Skovgaard-Petersen i: *Ludvig Holbergs Skrifter*. København & Bergen
- Mau, E. (1879) *Dansk Ordsprogs-Skat*, bind 1-2. København